

ANAVATAN AHISKA'YI ZİYARET

Nasiba ASLANOVA

Geçenlerde bibimin kızı Arifova Münire'yle oturyorduk. Sohbet sırasında babasının hayat hikâyesini anlatmaya başladı. Onun anlattıklarını size nakletmek isterim. Söz Münire'de.

Babam Arifov Afat, 1908 yılında Ahıska'nın Çixel köyünde dünyaya gelmiş. Küçükken babadan yetim kalmış. Babasının ölümünden sonra annesi, dört kardeşi zor ve acımasız hayatta birlikte bu köyde çabalayıp geçinmişler. Çixel, buğday bol bir köymüş. Babamlar ailece buğday, arpa, lazut, lobiya ve patates yetiştirirler ve bunlarla geçinirlermiş. Bunun yanı sıra hayvanları da varmış.

Babam köy okuluna gitmiş, okumuş. Eli iş tutunca Türkiye'de çalışmak istemiş. Bu düşünceyle sınırdaki dereyi geçip Türkiye'ye gitmiş. Türkiye'de varlıklı bir beyin evinde çalışmaya başlamış. Bey, babamı çok sevmiş; kendi evlâdı gibi bağrına basmış. Babam onun ev, bağ ve bahçe işlerini yapıyormuş.

Babam, beyin çok iyi, sempatik ve merhametli bir insan olduğunu söylerdi.

Günler, aylar geçmiş. Babam annesini ve kardeşlerini özlemiş. Evine dönmek istemiş. Bu fikrini beye söylemiş. Bey üzölmüş, gitmesini istememiş. Babama demiş ki, "Benim bir Allah'ım bir de kızım var. Gel bana damat ol, Türkiye'de kal. Bütün malım mülküm senin olsun."

Babam bu güzel teklifi kabul edememiş. Beyi kırmadan anlatmış, annesini, kardeşlerini ve yurdunu çok sevdiğini, özlediğini ve başka yerde yaşayamayacağını söylemiş.

Babamı kalmayı ayna edemeyen bey, babama

Afat ve Satut çifti aile efradıyla.

hizmet hakkı olarak çok para ve bir valiz dolusu da kumaş vermiş. Babam beyle helâlleşip Ahıska'ya dönmüş. Burada eski hayata devam etmiş. Ta ki 1941 senesi gelinceye dek.

1941'de İkinci Büyük Savaş başlamış. Babam askere alınmış ve cepheye gitmiş. Vatan için savaşmaya... Babam bu savaşta Berlin'e kadar gitmiş. Bu savaşta gösterdiği kahramanlıklarından dolayı Sovyet hükûmeti ona beş yıldızlı nişan/orden ve medalyalar vermişti.

Babam cepheden zaferle dönmüş. Ama ne görsün uğruna savaştığı ülkeden ailesini ve diğer Türkleri sürgün etmişler. Oysaki babam cepheden dönerken ne kadar güzel hayaller kurmuş, zavallı neler olduğunu bilmeden. Günlerce sormuş soruşturmuş ve ailesinin Özbekistan'ın Semerkant şehrinde olduğunu öğrenmiş ve ailesini Nariman köyünde bulmuş.

Nenem yani babamın annesi, sürgün yollarında çektiklerini, olup biteni anlatmış. Gelirken hastalıktan veya açlıktan ölenlerin kefenini, babamın Türkiye'den getirdiği kumaşlardan

Afet ve Satut çifti ve oğulları Cafer.

yaptıklarını ve defnettiklerini, ne kadar acı çektiklerini...

Kahraman babam da aileyle birlikte sürgün hayatını yaşamaya başlamış. Yıllar geçmiş, babamın evlenme çağı gelmiş. Annem haydar kızı Satut'la evlenmiş. Babam kolhozda pamukçuluk işinde suculuk yapmış. İtfaiyede çalışmış. Sonra marangozluk yapmış. Güzel ve mutlu bir aile kurmuşlar. Bu evlilikten beş çocuğu olmuş. Yani biz ailede beş kardeşlik. Babam hayatından çok memnundu.

Gel gör ki vatandan ayrı düşmüş olmayı bir türlü kabullenemiyordu. Her vakit "Ana yurdu mu bir görsem!" diyordu. Nihayet 1982 yılında bu arzusunu gerçekleştirdi. Yetkili askerî daireden özel izin alıp büyük dayım Ferdi Haydaroğlu ile vatani ziyaret ettiler. Böylece vatan hasretini bir nebze olsun dindirdi. Ahıska seyahatinde birçok hatıra fotoğrafı da çektiymişti.

Ahıska'da Acaralı bir ninenin evinde misafir olmuşlar. Orada kaldıkları sürece nine bunlara Türk mahallî yemeklerimizden *papa*, *cadi*, *xaçpur*, *bazlama*, *hınkal* ve *ğimi turşusu* yapmış, yedirmiş. Bununla da kalmamış bir de bunlara beyaz çoraplar dokuyup hediye etmiş. Babam Ahıska'nın Azğur, Adigön, Vale, Çermük, Abastuban, Çixel ve diğer köylerini dolaşmış. Cami, mektep ve ata babalarının kabirlerini ziyaret etmiş. Vatanını görünce yeniden doğmuş gibi olduğunu söylledi.

Babam Özbekistan'a dönünce yaptığı iyiliklerden dolayı Acaralı neneye, Semerkant'tan kuru yemiş meyveler göndermişti.

Babam, 13 Mayıs 1989 tarihinde Semerkant'ın Nariman köyünde vefat etti.

Babamın ölümünden birkaç gün sonra 1989 Fergana olayları başladı. Biz de annemle beraber Rusya'nın Rostov şehrine göç etmek zorunda kaldık.

Ben ve diğer kardeşlerim kendi ailemizi kurduk. Kimimiz Özbekistan'a Semerkant şehrine geri döndük, kimimiz Rostov'da kaldı.

Bilmediğimiz, aslında hayalini bile kurmadığımız ne kadar çok hatıra var! Keşke hepsini bilebilsek...

Afet ve Ferdi, Ahıska'da.